

Europæiske Fællesskabs forordninger om markedsordninger for landbrugsvarer m. v. og § 2, stk. 1, i love om administration af Det Europæiske Fællesskabs forordninger på fiskeriets område og administration af produktionsafgifter m. v.

Fødevareudvalgets arbejdsområde kan sammenfattes i følgende 3 punkter:

- Rådgivende i forhold til EU-spørgsmål og national lovgivning
- Rådgivende i forhold til kontrolstrategi
- Rådgivning om større fødevarepolitiske temaer.

Det rådgivende Fødevareudvalg følger kontrolindsatsen på grundlag af rapporten fra Fødevarekontroludvalget og revisionsenheden.

Til kapitel 14.

Kost og Ernæring

Reglerne i kapitel 13 sigter mod opfyldelse af lovforslagets formål om at fremme den sunde kostvaner. Kostens sammensætning - især det høje fedtindhold og det lave kulhydratindhold i den danske kost - har en væsentlig indflydelse på befolkningens sundhedstilstand. Dokumentationen peger klart på ernæringen som den vigtigste faktor for risikoen for de store folkesygdomme i Danmark - blodprop i hjertet, kræft og fedme.

Bestemmelserne i kapitel 14 giver fødevareministeren mulighed for at anvende den faglige viden, som opsamles i Veterinær- og Fødevaredirektoratet om de teknologiske, sundhedsmæssige, kvalitetsmæssige og ernæringsmæssige forhold vedrørende fødevarer og dermed at beskytte befolkningen mod kostrelaterede sundhedsfarer. Ministeren kan desuden trække på den ernæringsvidenskabelige ekspertise i det omgivende samfund.

Kost- og ernæringsområdet er kun i mindre grad reguleret i EU. En omfattende fællesskabsregulering er næppe hensigtsmæssig, fordi kostvanerne og eventuelle ernæringsmæssige fejl og mangler ved kosten ofte er nationalt, geografisk eller kulturelt betingede. Kostvanerne kan desuden alene bestemmes af den enkelte.

Til § 70

Bestemmelsen giver fødevareministeren en række virkemidler, som sigter på forbedring af befolkningens kostvaner og ernæringsstatus.

Overvågningsprogrammer indebærer, at man over en længere periode systematisk følger næringsstofindholdet i udvalgte fødevarer og kombinerer oplysningerne med befolkningens indtagelse af fødevarer for dermed at indsamle viden om, hvad befolkningen indtager af næringsstoffer. Overvågningsystemet har eksisteret siden 1983, og resultaterne er gjort op i

femårs-rapporter. Analyserne har vist, at danskerne generelt set får tilstrækkeligt af alle næringsstoffer, og at fødevarernes indhold af næringsstoffer er stabilt.

Undersøgelser om fødevarers indhold af næringsstoffer og om befolkningens kostvaner er en nødvendig forudsætning for overvågningen. Kostundersøgelserne giver et billede af befolkningens fødevarervalg og mulighed for vurdering af de ernæringsmæssige og sundhedsmæssige konsekvenser af dette valg. Undersøgelserne viser, hvordan spisevanerne i forskellige befolkningsgrupper ændrer sig i løbet af en årrække. Undersøgelserne kan f.eks. afdække, om der er sundhedsmæssige problemer med den mad, danskerne spiser i dag.

Bestemmelsen indeholder bemyndigelse for fødevareministeren, på grundlag af overvågningsprogrammer og undersøgelser at fastsætte regler og anbefalinger og at informere om kost og ernæring.

Overvågnings- og kostundersøgelserne har bl.a. vist, at indtaget af jod er lavt, og jodindtaget er derfor undersøgt nærmere. Dette vil resultere i, at det bliver tilladt at berige salt med jod. Undersøgelserne danner generelt grundlag for beslutninger om berigelse af fødevarer eller anbefalinger om anvendelse af kosttilskud. I 1990 viste overvågningen et meget højt indhold af A-vitamin i svinelever, og myndighederne frarådede, at gravide kvinder spiste lever.

Anbefalinger om indtagelse af næringsstoffer udarbejdes som regel inden for rammerne af det nordiske samarbejde. Anbefalingerne er videnskabeligt begrundede retningslinjer for sammensætning af kosten og indtaget af næringsstoffer. De danner det teoretiske grundlag for ernæringsoplysningen og er et vigtigt redskab for planlægning af kosten for grupper. Anbefalingerne er i Danmark udmøntet i en række kostråd - f.eks. »spis meget frugt og mange grøntsager hver dag« og »brug kun lidt smør, margarine og olie« - som kan anvendes af forbrugerne på en praktisk måde ved valget af fødevarer og planlægningen af de daglige måltider.

Ernæringsoplysningens formål er at motivere befolkningen til en ændring af kostvaner. Oplysningssindsatsen gennemføres via forskellige kanaler, først og fremmest gennem mediekampagner om sund mad, men også gennem lokale initiativer og samarbejde mellem myndigheder, fødevareproducenter og detailhandelen. Som i øvrigt inden for fødevareområdet er forbrugeroplysning et væsentligt virkemiddel, og informationsindsatsen vil blive søgt styrket bl. a. gennem en landsdækkende videreførelse af Veterinær- og Fødevaredirektoratets informationsprojekt i dagligvarebutikker på Fyn.

Den statslige ernæringsoplysning varetages af Statens Husholdningsråd, Sundhedsstyrelsen og Ve-